

Pressi- ja teabeosakond

Euroopa Liidu Üldkohus
PRESSITEADE nr 16/21
Luxembourg, 17. veebruar 2021

Kohtuotsus kohtuasjas T-238/20
Ryanair DAC vs. komisjon

Liidu õigusega on kooskõlas laenugarantiide kava, mille Rootsi kehtestas seoses COVID-19 pandeemiaga selleks, et toetada neid lennuettevõtjaid, kellel on Rootsi lennutegevusluba, ning kõrvaldada selle liikmesriigi majanduses tõsine häire

Kõnealuse abikava puhul eeldatakse, et see on vastu võetud liidu huvides

Rootsi teatas 2020. aasta aprillis Euroopa Komisjonile abimeetmest, mis seisneb laenugarantiide kavas (edaspidi „laenugarantiide kava“), mille eesmärk on COVID-19 pandeemia tõttu toetada lennuettevõtjaid, kellel on Rootsi lennutegevusluba¹. Kava puudutas konkreetsemalt lennuettevõtjaid, kellel oli 1. jaanuari 2020. aasta seisuga luba tegeleda lennunduse valdkonnas kaubandustegevusega, välja arvatud lennuettevõtjad, kes teevad kavandamata lendusid. Abikava alusel garanteeritud laenude maksimaalne summa on 5 miljardit Rootsi krooni (SEK) ja garantii andmine toimub kuni 31. detsembrini 2020 kestusega kuni kuus aastat.

Kuna komisjon leidis, et teatatud kava kujutab endast ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabi, hindas ta kava lähtudes oma 19. märtsi 2020. aasta teatisest Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis². Komisjon tunnistas 11. aprilli 2020. aasta otsusega³ abikava ELTL artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobivaks. Sellest sättest tulenevalt võib siseturuga kokkusobivaks pidada abi, mille eesmärk on kõrvalda liikmesriigi majanduses tõsine häire.

Lennuettevõtja Ryanair esitas selle otsuse tühistamiseks hagi, mille Euroopa Liidu Üldkohtu kümnes koda laiendatud koosseisus jättis siiski rahuldamata. Selles kontekstis analüüsis Üldkohus esimest korda, kas abikava, mis on vastu võetud selleks, et reageerida COVID-19 pandeemia tagajärgedele, on ELTL artikli 107 lõike 3 punkti b seisukohast õiguspärane⁴. Lisaks täpsustas Üldkohus, milline on riigiabinormide ning ühelt poolt ELTL artikli 18 esimeses lõigus sätestatud kodakondsuse tõttu diskrimineerimise keelu põhimõtte ja teiselt poolt teenuste osutamise vabaduse vaheline suhe.

Üldkohtu hinnang

Esiteks kontrollis Üldkohus komisjoni otsust ELTL artikli 18 esimese lõigu seisukohast, milles on ette nähtud, et ilma et see piiraks aluslepingutes sisalduvate erisätete kohaldamist, on aluslepingutes käsitletud valdkondades keelatud igasugune diskrimineerimine kodakondsuse alusel. Kuna ELTL artikli 107 lõike 3 punkt b kuulub Üldkohtu arvates aga erinormide hulka, kontrollis viimane, kas laenugarantiide kava saab selle sätte alusel tunnistada siseturuga kokkusobivaks.

¹ Luba, mis on väljastatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamise käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT 2008, L 293, lk 3) artikli 3 alusel.

² ELT 2020, C 91 I, lk 1; muudetud komisjoni teatisega Praeguse COVID-19 puhangu kontekstis majanduse toetamiseks võetud riigiabi meetmete ajutise raamistiku muutmine (ELT 2020, C 112 I, lk 1).

³ Komisjoni 11. aprilli 2020. aasta otsus C(2020) 2366 final riigiabi SA.56812 (2020/N) – Rootsi – COVID-19: lennuettevõtjatele laenukatte andmise süsteem.

⁴ Oma 17. veebruari 2021. aasta kohtuotsuses Ryanair vs. komisjon ([T-259/20](#)) analüüsis Üldkohus, kas ELTL artikli 107 lõike 2 punkti b seisukohast on õiguspärane abikava, mille Prantsusmaa võttis vastu selleks, et reageerida COVID-19 pandeemia tagajärgedele Prantsusmaa lennutransporditurul.

Sellega seoses kinnitas Üldkohus esimesena, et laenugarantiide kava eesmärk vastab ELTL artikli 107 lõike 3 punktis b sätestatud tingimustele, kuna **selle eesmärk on tõesti kõrvaldada Rootsi majanduses COVID-19 pandeemia põhjustatud tõsine häire, täpsemalt pandeemia suur negatiivne mõju lennundussektorile Rootsis**, ning järelkult lennuliiklusele selle liikmesriigi territooriumil.

Üldkohus tuvastas teisena, et asjaolu, et laenugarantiide kava kehtib ainult nende lennuettevõtjate suhtes, kellel on Rootsi lennutegevusluba, **on sobiv, et saavutada eesmärk kõrvaldada Rootsi majanduses tõsine häire**. Selles osas toonitas Üldkohus, et määruse nr 1008/2008 alusel Rootsi lennutegevusloa omamine tähendab tegelikult lennuettevõtjate põhitegevuskohta Rootsi territooriumil ja nende allumist Rootsi ametivõimude finantsjärelevalvele ja hea maine kontrollile. Üldkohus oli seisukohal, et selle määruse sätted kehtestavad Rootsi lennutegevusluba omavate lennuettevõtjate ja Rootsi ametivõimude vahel vastastikused kohustused ning loovad seega nende vahel spetsiifilise ja püsiva seose, mis sobivalt vastab ELTL artikli 107 lõike 3 punktis b sätestatud tingimustele.

Mis puudutab laenugarantiide kava proportsionaalsust, siis toonitas Üldkohus lisaks, et abikava alusel abikõlblikud lennuettevõtjad moodustavad tervikuna suure osa nii kauba- kui reisijateveo regulaarsest teenindamisest Rootsis, mis vastab Rootsi lennuühenduste tagamise eesmärgile. Abikava laiendamine ettevõtjatele, kes ei asu Rootsis, ei oleks seevastu võimaldanud seda eesmärki saavutada.

Võttes arvesse kõnealuste olukordade mitmekesisust, kinnitas Üldkohus veel, et komisjon ei teinud hindamisviga, kui ta leidis, et **kõnealune abikava ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik Rootsi ametiasutuste taotletud eesmärgi saavutamiseks**, mis muutus ülioluliseks, arvestades et 2020. aasta märtsikuu lõpus tuvastas Rootsi oma kolmes peamises lennujaamas lennureisiliikluse languse ligikaudu 93%

Neid kaalutlusi arvestades kinnitas Üldkohus, et laenugarantiide kava eesmärk vastab ELTL artikli 107 lõike 3 punktis b ette nähtud erandi nõuetele ja et abi andmise reeglid ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik selle eesmärgi saavutamiseks. Seega ei kujuta abikava endast ka ELTL artikli 18 esimeses lõigus keelatud diskrimineerimist.

Teiseks kontrollis Üldkohus komisjoni otsust ELTL artiklis 56 sätestatud teenuste osutamise vabaduse seisukohast. Sellega seoses meenutas Üldkohus, et seda põhivabadust ei kohaldata sellisena transpordi valdkonnas, kus kehtib eriregulatsioon, mille hulka kuulub viidatud määrus ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta. Selle määruse eesmärk on nimelt määratleda teenuste osutamise vabaduse põhimõtte kohaldamise tingimused lennutranspordisektoris. Ryanair ei ole siiski väitnud, et seda määrust on rikutud.

Kolmandaks lükkas Üldkohus tagasi väite, et komisjon rikkus oma kohustust kaaluda abi positiivset mõju ja selle negatiivset mõju kaubandustingimustele ja moonutamata konkurentsi säilitamisele. Selles osas märkis Üldkohus, et niisugune kaalumine ei ole ELTL artikli 107 lõike 3 punkti b kohaselt nõutav, **kuna liikmesriigi majanduses tõsise häire kõrvaldamiseks võetud abimeetmete – nagu laenugarantiide kava – puhul eeldatakse, et need on võetud liidu huvides, kui need on vajalikud, sobivad ja proportsionaalsed**.

Lõpuks lükkas Üldkohus põhjendamatusesse tõttu tagasi väite põhjendamiskohustuse väidetava rikkumise kohta ning tuvastas, et puudub vajadus kontrollida, kas väide ELTL artikli 108 lõikest 2 tulenevate menetlusõiguste rikkumise kohta on põhjendatud.

MÄRKUS: Üldkohtu lahendi peale võib kahe kuu ja kümne päeva jooksul selle teatavakstegemisest esitada üksnes õigusküsimustes apellatsioonkaebuse Euroopa Kohtule.

MÄRKUS: Tühistamishagiga taotletakse liidu õigusega vastuolus olevate liidu institutsioonide õigusaktide tühistamist. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja eraõiguslikud isikud esitada Euroopa Kohtule või Üldkohtule tühistamishagi. Kui hagi on põhjendatud, tühistatakse õigusakt. Asjasse puutuv institutsioon peab täitma õiguslõnga, mis õigusakti tühistamisega võib tekkida.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Üldkohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106